

Menighetsblad for Gratangen menighet

KIRKEPOSTEN

Årgang 26, nr 4 - 2025

<http://kirken.no/gratangen>

GRATANGEN KIRKE - ÅRSTEIN

Velkommen til gudstjeneste i Gratangen:

07.12	kl 19.00	Årstein, lysmesse
24.12	kl 16.00	Årstein
25.12	kl 11.00	Årstein
18.01	kl 18.00	Gratangen
01.02	kl 11.00	Løvdal
22.02	kl 18.00	Gratangen
08.03	kl 11.00	Gratangen

**Vi ønsker alle velkommen til gudstjenester i Gratangen.
Etter gudstjenestene er det kirkekaffe i menighetssalen.**

Besøkstjenesten i Gratangen

Besøkstjenesten Gratangen menighet er godt i gang med flere besøksvenner ute i besøkshjem. Men vi ønsker oss gjerne flere besøksvenner og besøkshjem.

Frivillighetssentralen og Gratangen menighet samarbeider om dette tilbudet til de som trenger besøk.

Ta gjerne kontakt med:

Jessica Bolle 94783852, Diakoniarbeider Gratangen Menighet
Elsa Holm 90927988, Besøksleder Frivillighetssentralen

Juleandakt 2025

Ære være Gud i det laveste!

I denne advents- og juletida er det mye som gir grunn til fortvilelse.

Bildene vi har sett fra Gaza de siste årene og krigen i Ukraina er fryktelige. I skrivende stund håper vi på fred på Gaza, men det er ytterst skjørt. Utviklingen i USA er foruroligende. Klimakrisen øker. Flere enn før er på flukt. Høye priser, ikke minst på bolig og mat, skaper bekymringer for mange her hjemme. Det er som menneskeheten har tatt to steg tilbake de siste årene.

Derfor er det mer enn før verdt å lete etter det som gir håp, noe varig, noe viktig, å finne fram til det som gir lys.

Jeg tror en nøkkel finnes i julas

budskap. Gud kommer ned i vår verden, Gud er til stede hos oss, Gud gjør seg sårbar, blir et barn og fødes der vi mennesker bor.

Den gangen i en stall, ved ei krybbe, for det var ikke plass for dem. Keiseren forlangte at alle skulle innskrives i manntall, få talt opp folket for å skattlegge og holde oversikt. Han var som diktatorer flest og brød seg ikke om noen var fattige eller gravide. Her, i denne tiden, på dette stedet, det som i dag er Vestbredden i Palestina, blir Guds sønn født. Og like etter sendes den lille familien på flukt – til Egypt. For kong Herodes er mistenksom og vil drepe alle guttebarn i området.

Juleevangeliet forteller oss en dyp sannhet: Gud er til stede i vår verden, ikke minst i det lave, der det er tårer. Og det er dette som gjør juleevangeliet til et lys. Det feier ikke urettferdighet, vansker, problemer eller sorg under teppet, det er dypt realistisk på hvordan det står til på jorden, blant oss mennesker. Men i dette – på denne sårbare og urolige jorda, finnes Gud, finnes en større kraft enn vår, som vil være sammen med oss, som vil gå ved vår side, som er hos oss, som er kjærlighet og som peker ut over tiden.

Det er lyset fra juleevangeliet. Fra det sårbare, fra det laveste stiger Gud fram og forteller at vi hører til, og ber oss om å elske vår neste.

Men da må hjertes mjuknes, hjerter må åpnes.

I slutten av juleevangeliet står det at «Maria tok vare på alt som var sagt, og grunnet på det i sitt hjerte». Hun åpnet sitt hjerte.

Det er mitt budskap til dere og til meg selv denne jula:

Åpne ditt hjerte

Åpne deg for andre mennesker

Åpne deg for den som lider
Åpne deg for deg selv
Åpne deg for naturen, for dyrene og alt som lever
Åpne deg for underne i din hverdag, de gode tingene
Åpne deg for de du står nær
Åpne deg for det hellige, for Gud
Åpne deg for mysteriet
Ikke alltid og ikke hele tiden. Men åpne deg
La hjertet ditt mjukne. Gud er til stede i denne verden. Ta budskapet inn, ta Gud inn.
Ta verden inn. I hjertet.
Om du ikke klarer å åpne ditt hjerte, for det er ikke alltid vi klarer det, så husk at det store hjertet, Guds hjerte, er åpnet for deg, for ditt liv, din sorg, din glede og dine nederlag. Uansett. For vi tror at Gud er til stede, i våre liv, i verdens liv. Også i det laveste.
Ære være Gud i det laveste!

Stig Lægdene
biskop i Nord-Hålogaland

Juovlarohkos 2025

Gudni lehkos lpmilii vuollegasas!

Dáid adveanta- ja juovlaáiggiin lea ollu mii sáhtta headástuhttit. Govat, maid manimus jagiin leat oaidnán sihke Gazas ja Ukrainas, leat issorasat. Áiddo dál doaivut ráfi Gazai, muhto dat lea maid hui rašši. Ovdaneapmi USAs fuolástuhtta. Dálkkádatroassu laská. Eambosat báhtarit. Alla hattit, erenoamážit viesso- ja borramušhattit fuolastuhttet mángasiid dáppe min riikkas. Lea dego olmmošsohkagoddi lea lávken guokte lávkki manos dain manimus jagiin. Danin lea, vel eambbo go ovdal, veara ohcat dan mii buktá doaivvu, juoga bistevas, juoga dehálaš, gávdnat dan, mii addá čuovgasa. Mun jáhkán ahte čovdosa gávnnat Juovllaid Sánis. lpmil boahtá vuolás min máilbmái, lpmil lea dáppe min luhtte, lpmil dahká iežas raššin, šaddá mánážin ja riegáda doppe gos mii olbmot ássat.

Dalle stálljas, kruppás, go sutnuide ii lean idjasadji. Keaisár gáibidii ahte buohkat galge čálihuvt olmmošlohkui, oažžut olmmošlogu vai sáhtta vearu bearat ja fidnet bajilgova. Son lei dego eanáš diktáhtorat iige beroštan jos muhtin lei geafi dahje áhpeheapmi. Das, dan áiggis ja báikkis, doppe gos dál lea Palestina Oarjegáddi, riegáda lpmila bárdni. Ja dasto manjelis, vuolgghuvvo dat unna bearaš báhtarussii – Egyptii. Go gonagas Herodes balaha ja áigu sorbmet buot guovllu gándamánážiid.

Juovlaevangelium muitala midjiide čiekŋalis duohtavuoda: lpmil lea dáppe min máilmmis, eandalit vuollegas diliin, doppe gos leat gatnjalat. Ja dat dahká ge juovlaevangeliuma čuovgasin. Ii dat čiega vuoigatmeahttunvuodaid, váttisvuodaid, vuostegiedageavvamiid dahje morrašiid, das gal gávdno čiekŋalis duohtavuodta máilmmi dilis, olbmuid gaskavuodain. Muhto dás – dán rašes ráfehis máilmmis gávdno lpmil, gávdno stuorát fápmu go mii, guhte háliida bissut ovttaš minguin, ja vádjolit min guora, gii lea min luhtte, gii lea ráhkisvuodta ja čujuha áiggis viidát ovddosguvlui.

Dat lea juovlaevangeliuma čuovgadas. Rašesvuodas, vuolimuččas, lpmil badjána ja muitala ahte mii maid gullat mielde, ja gohčču min ráhkistit lagamuččamet.

Muhto dalle ferte váibmu litnat, váibmu galgá rabastuvvot.

Juovlaevangeliuma loahpas čuožžu ahte Márijá vurkkodii buot mii celkojuvvui ja guorahalai dan váimmustis. Son rabai váimmus.

Dáid juovllaid lea dát mu sátni didjiide ja munnje alccesan:

Raba váimmut

Raba iežat earáide

Raba iežat sutnje gii gillá

Raba iežat dutnje alccesat

Raba iežat lundui, elliide ja buot dasa mii eallá

Raba iežat árgabeaivvi ipmašiidda, daid buori áššiide

Raba iežat lagaš olbmuide

Raba iežat bassivuhtii, lpmilii

Raba iežat čiegusvuodaide

li fal álelassii ja olles áiggi. Muhto raba iežat.

Divtte váimmu litnat. lpmil lea dáppe dán máilmmis, Váldde sáni vuostái, čáhkke saji lpmilii.

Váldde máilmmi vuostái. Váibmui.

Jos it nagot rahpat váimmut, go eat mii álo dan nagot, de muitte ahte dat stuorra váibmu, lpmila váibmu, lea dutnje rahppojuvvon, du eallimii, du morrašii, du illui ja du vuoittahallamiidda.

Beroškeahttä. Go mii oskut ahte lpmil lea dás, min eallimiin, máilmmi eallimis. Maiddái vuolimuččas.

Gudni lehkos lpmilii vuollegasas!

Stig Lægdene

Davvi-Hålogalánda bismá

TRENGER DU NOEN
Å SNAKKE MED?

Ring eller skriv. Vi er her. Alltid.
22 40 00 40 ♦ soschat.no

KIRKENS SOS

Jule- KONSERT

MED Kor^{Arti}

14. DESEMBER KL. 19.00
I ÅRSTEIN KIRKE

I SAMARBEID MED

VOKSEN KR. 300,- • BARN UNDER 12 ÅR 150,-
BARN UNDER 6 ÅR GRATIS

DIRIGENT: JURGITA JUOZUNIENE
PIANIST: ARNE KRISTIAN TORBERGSEN

Billetter
selges på
Billett.no

 billett.no

Diakonikafeen

Diakonien arrangerer kafè på stua på det gamle sykehjemmet annenhver onsdag, høst, vinter og vår, kl 1100 – 1300. Vel møtt!

Kontakt leder: Drude Holand, 907 47 599

*****

VENNEFORENINGEN PÅ GRATANGSHEIMEN

Venneforeningen arrangerer aktiviteter på Gratangsheimen.

Andaktene starter opp igjen i høst – et samarbeid med Gratangen menighet og venneforeningen.

***Arrangementene er åpen for alle
du er hjertelig velkommen!***

.....

Leago eallin lossat?

Čále midjiide anonymalaččat.

Mii leat dás. Álohii
girku-sos.no

GIRKU SOS

BARNE- OG UNGDOMSKLUBBEN

Gratangen kirke har tilbud for barn og ungdommer i form av en barneklubb og en ungdomsklubb. Der vi har forskjellige aktiviteter hver gang, og avslutter med å spise noe sammen.

UNGDOMSKLUBBEN

Ungdomsklubben er ungdommer fra 7. klasse og opp til og med 10. klasse.
kl 13.45 til 18.00

BARNEKLUBBEN

Barneklubben er for barn fra 3. til og med 6. Klasse – 18.00 - 20.00

Vi er glade for at så mange har lyst til å komme til kirken. Spre gjerne budskapet om at vi ønsker flere barn og ungdommer velkommen!

Følg med på facebook "Barn og unge i Gratangen kirke".

Hjertelig velkommen!
Kontakt: Jessica Bolle tlf 94783852

.....

ELIBORG

fra de første 100 årene

av Stein Thraning

I Gratangenkalenderen for neste år (2026) skriver forfatteren Gunnar Bjørklund på siste side at huset Eliborg i Gratangsbotn samlet i seg elevene som inntil da ville ha sognet til tre mindre skoler i Gratangsbotnområdet. Disse skolene lå henholdsvis på Fjellidal, som er på veien mot Kvernmo, en annen på den nedre delen av Moan, ikke langt fra det som i dag er boligfeltet på Kalmeryggen, mens den tredje av disse skolene lå nede ved sjøen, på tomte der Samlingshuset, læstadianernes forsamlingshus, i dag står. Bjørklund skriver også at i 1950 blei elevene fra en fjerde skolekrets, Laberg, inkludert blant dem som allerede gikk på Eliborg. Skolen for Laberg krets hadde ligget på Strømsnes, og blei seinere overtatt av Nils Klæboe med familie, som pusset opp bygget og tok det i bruk som sin familiebolig.

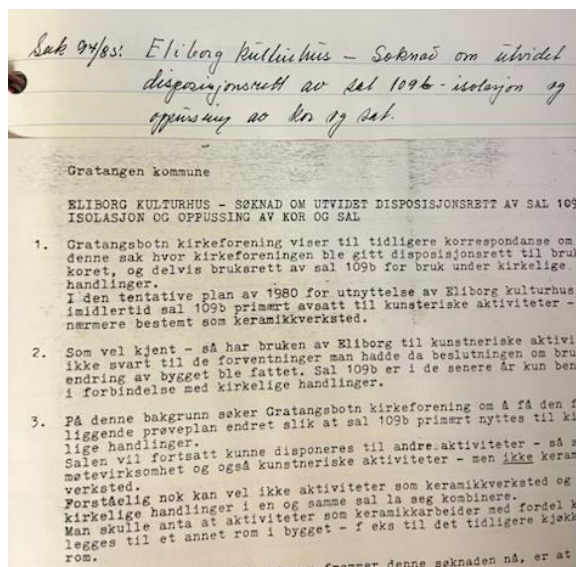

En redaksjonskomite bestående av bygdefolkene Gudrun Ursin Bjerke, Fridtjof Pedersen, Atle Kvernmo, Henry Høgmo, Sverre Nylund og Gunleif Gabrielsen (redaksjonssekretær) ga i sin tid ut publikasjonen *Gratangen. Årbok 1978*. Morten Isaksen var ved årbokas utgivelsestidspunkt forholdsvis nyss tilflyttet kommunen og sosialsjef her. Han bidro med tegninger til årboka. Blant dem som skrev i årboka, var Thorvald Forsmo, Fjordbotn. I sin artikkel *Gratangen 1890 til 1940* har han avsnittet kalt Internatet, hvor han blant annet skriver at huset i tillegg til å være skoleinternat for de opprinnelige tre kretsene nevnt ovenfor, også skulle huse den nylig opprettede kommunens kirkekapell. Undertegnede føyer her til at Erling Thraning en gang nevnte at en forutsetning for at Gratangen kunne bli egen kommune, var at nykommunen var planlagt å ville få egen kirke.

Den valgte løsningen blei tilføyelsen av et tilbygg i Eliborgs vestende, et tilbygg som ville tjene som kordel i en kirke der klasserommene østenfor i byggets første etasje, med store foldedører inn til koret, ville tjene som kirkeskip. En betingelse om egen kirke for at Gratangen kunne bli egen kommune, var dermed blitt oppfylt ved at Eliborg blei en realitet. Foranledningen til det hele var, skriver Forsmo, oppsplittelsen i 1926 av storkommunen Ibestad i de kommunale enhetene Ibestad, Andørja, Astafjord og Gratangen. Og Eliborgs tjeneste som Gratangen kommunes kirke blei å vare i 46 år. Den nybygde Gratangen kirke på Årstein sto ferdig bygd, og i 1972 blei det siste kullet av kommunens ungdommer konfirmert i kapellet i Gratangsbotn.

Forsida av den før omtale kalenderen for neste år viser et flyfoto av Eliborg og omgivelsene. Der ser vi tårnet, som inneholder en klokke. Søndagene i tidligere år da det ofte var gudstjeneste, så husker undertegnede at Johan Haugli. Gratangsbotn, ringte med kirkeklokka klokka ni og klokka ti om morgenen, i tillegg til fem minutter før elleve, da gudstjenesten begynte, og ved avslutningen. Georg Grenersen, i sitt, sivile'' liv kjøpmann og poståpner på Laberg, var klokker ved gudstjenestene i kapellet. Johanne Steinsvik, Gratangsbotn og som var sykepleierutdannet, hadde stilling som sykepleier på Gratangen sjukeheim, Årstein. Men hun var også kirketjener på Eliborg. Prestene som forrettet var stort sett baserte i Hamnvik,

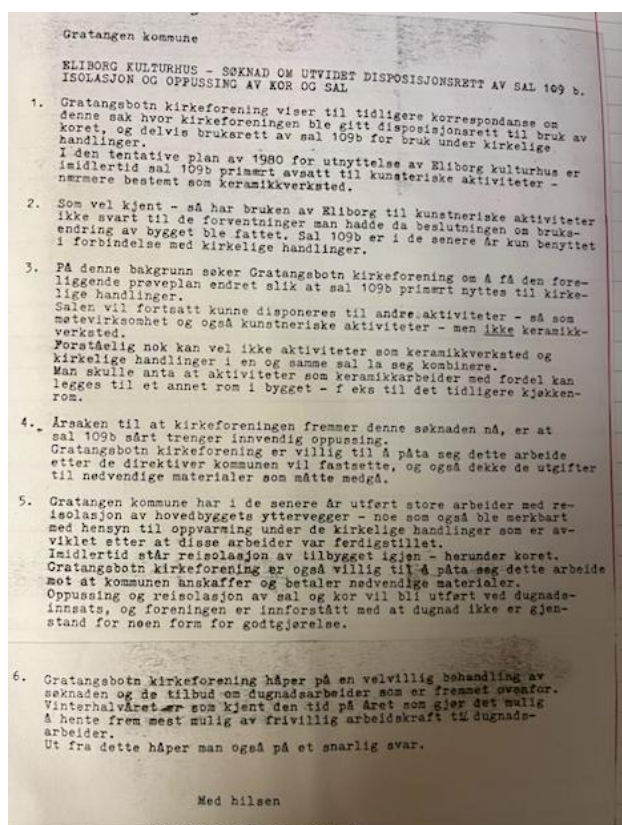
Ibestad. Sven Olav Nilsen og familien var de første som på begynnelsen av 1970-tallet flyttet inn i kommunens nybygde prestebolig på Årstein. Våren 1974 konfirmerte den nye residerende kapellanen Nilsen det årets kull i kirka på Årstein. Han hadde avløst Harald

Helberg som presten som også hadde hatt Gratangen kommune som sitt ansvarsområde, og som hadde gjort tjeneste både på Eliborg og etterpå i nykirka på Årstein.

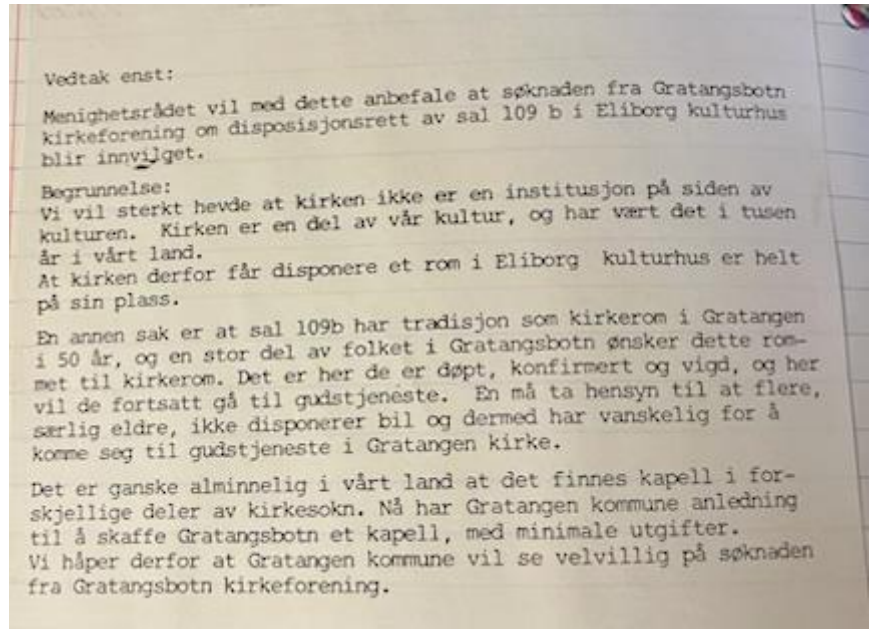
Det ble i i tida ved kirka på Årsteins overtakelse som kommunens kirke bestemt at det fortsatt skulle være fire gudstjenester årlig på Eliborg. Dette er en ordning som fortsatt fungerer godt, nå under vår sokneprest Thomas Rachlews og kirkeverge Oddgeir Nergaards ledelse.

Arne Kristian Torbergsen er soknets dyktige organist, og trakterer trøorgelet på Eliborg fortreffelig!

Gratangsbotn kirkeforening består av folk i Gratangsbotn som bistår menighetsrådet ved å ivareta Kirkens aktiviteter på Eliborg, og som føler et særlig ansvar for byggets ve og vel.

For ytterligere informasjon viser jeg til de trykte kildene nevnt ovenfor, men også til ovennevnte G. Gabrielsens artikkel i årboka *Astøingan* 1999. For hendelsene under krigen, der Eliborg blei et krigsmål, er vår sambygding Sverre Nordmos verk *Gratangen 1940 – Lokalbefolkningen i krig*, sterkt å anbefale som kilde til informasjon.

Nye prosesjonskors

Vi har fått nye prosesjonskors til kirka og Eliborg. Begge er laget av Agnar kalseth

Eliborg

En stor takk til Agnar for hans gode bidrag til menigheten.

Kirka

Årstein kirkegårdsforening

Organisasjonsnr. 933 737 039

Bankkontonr. 4612 17 16747

Vippsnr. 94 02 00

Foreningas styre ble stiftet 1. juli 2024 og består av:

Ove Olsen (leder) tlf. +47 481 10 167, Torill Hansen (Økonomiansv.) tlf. +47 900 32 076

Styremedlemmer: Anne Kari Martinsen, Drude Holand og Yngvar Mikkelsen.

Det er i dag personer i området Lavik–Årstein som sokner til Årstein kirkegård. For sammensetning av medlemmer i styret er det viktig å representere strekninga godt,

derfor ble dette nedfelt i vedtektene. Den gamle delen av kirkegården ble åpnet i 1882, og inntil de øvrige kirkegårdene kom i drift, ble de fleste fra indre Gratangen gravlagt her. Derfor er det også mange pårørende i området rundt hele Gratangsbotn.

Både blant pårørende og dugnadsgjeng hadde ei forening lenge vært et savn. Mange ønsker å bidra på et eller annet område. Inntrykket har vært at de kommunale økonomiske ressurser ikke alltid har vært store nok for å drifte kirkegårdene. Håpet er nå om et godt samarbeid med kommunen som eier til det beste for alle. Siden voksesesongen for både gress og ugress topper seg utover i juni, har derfor fellesdugnaden blitt flyttet ca. en måned i forhold til tidligere. Skoleelevene starter i gang rundt 20. juni, enkelte år er kirkegården bevokst med

løvetann og omkranset av hundekjeks på denne tida, slik at det blir tungt å komme i gang. Foreninga ønsker en dialog med eier om dette og om hvordan man kan bidra. Inntil de store granene på den gamle delen ble fjernet i 2017, dreide det meste av dugnad seg om å rake kongler i slutten av mai. Nå vokser gresset bedre og bedre på «gammekirkegården». Sammen med de øvrige delene har det blitt store arealer som skal klippes.

Medlemmer av foreninga og andre har allerede i flere år frivillig klippet veikanten langs gjerdet og ellers kjempet med hundekjeks og ugress med kantklippere. I tillegg har pårørende hatt med seg gressklipper for å avhjelpe rundt gravstedene.

Inntil foreninga får bygd seg et økonomisk fundament, kan man ikke vente seg de helt store framskritt, men noen tiltak vil gå i gang i høst. F.eks. å skaffe til veie flere benker, bygge et par kompostbinge samt å oppgradere vannpostene.

Pårørende som «brenner» for tiltak må gjerne ta kontakt med foreningas medlemmer direkte.

Noen bilder fra en dugnadsdag i sommer:

Kaffe må til når man er på dugnad

Klipping og raking

En liten prat om hva som skal gjøres

Døpte:

Ingen døpte siden forrige kirkepost.

Døde:

23.10.2025 Charles Karstein Hermansen

06.11.2025 Per Magne Amundsen

29.10.2025 Knut Erik Kongsvoll

06.11.2025 Odd Arne Hopland

*****

Altertavlen er under restaurering. Det er vår lokale kunstner Linn Kalseth som står for arbeidet og til jul skal den være ferdig restaurert.

Noen bilder fra i år:

Nye dører i kirken. Begge sidedørene i kirka er nå skiftet ut

Årets utegudstjeneste på kirkebakken.

Årets konfirmanter

MS Nyken har blitt restaurert i år.

Fint engasjement i kirka

Sokneprest Thomas

17 mai ute på kirkebakken etter gudstjenesten.
Tale v/bautaen.

Noen av bidragsyterne i menigheten var invitert til julelunsj, som en liten påskjønnelse for det arbeidet som er gjort i året som er gått.

*****

Kirkeposten

Har du lyst til å være med i redaksjonen til Kirkeposten?

Kontakt kirkevergen – 403 06 564,
on@gratangen.kirken.no

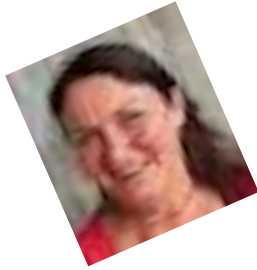

*****

*Vi ønsker alle en riktig fin adventstid, jul
og et godt nyttår.*

Hilsen oss som jobber i Gratangen menighet

Anne

Jessica

Thomas

Oddgeir

Menighetsrådet/ansatte:

Faste medlemmer

Leder:

Liv Slettli 958 68 365,

liv.slettli@gmail.com

- Nestleder: Snefrid Larsen
- Dagrun Holt Molund
- Anniken Enge
- Jan Erik Jensen
- Endre Jostein Kristiansen
- Thomas Rachlew, prest
- Else Mari Pedersen, kommunens representant

Vararepresentanter:

- Hennie Merete Frantsen
- Frid-Eva Karlsen
- Erling Mikal Kristiansen
- Rigmor Julianne Pettersen
- Tore Richardsen, kommunens representant

Sogneprest:

Thomas Rachlew, 406 18 057, tr276@kirken.no

Kirkeverge:

Oddgeir Nergaard, 403 06 564, on@gratangen.kirken.no

Kirketjener

Anne Sauge, 478 20 442, anne.sauge@gratangen.kirken.no

Trosopplærer/diakoniarbeider:

Jessica Bolle, 947 83 852, jessica.bolle@gratangen.kirken.no

Kirkeposten

Neste utgave kommer februar 😊

Har du noe du vil ha med/savner?

kontakt kirkevergen.